

ÎNCHEIERE

Sedința publică din data de 18 ianuarie 2022

Președinte -

Judecător -

Grefier -

Pe rol fiind judecarea apelului formulat de apelanta-reclamantă, cu domiciliul procesual ales în, împotriva sentinței civile nr. 1733 din data de 3 iunie 2021 pronunțate de Tribunalul Dâmbovița, în contradictoriu cu intimata-pârâtă, cu sediul în

Apelul este scutit de plata taxei judiciare de timbru, conform art. 28 din OUG nr. 80/2013.

La apelul nominal făcut în ședință publică se constată lipsa părților.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că pricina a fost repusă pe rol în vederea discutării cererii de sesizare a ÎCCJ formulată de apelanta-reclamantă; de asemenea, se învederează că apelanta-reclamantă a depus la dosar memoriu privind sesizarea ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, înregistrată sub nr. 1222/18.01.2022, după care:

Curtea, având în vedere că s-a solicitat judecarea în lipsă, rămâne în pronunțare pe cererea de sesizare a ÎCCJ formulată de apelanta-reclamantă, precum și pe cererea de suspendare.

CURTEA,

Deliberând asupra cererii de sesizare a ÎCCJ și a cererii de suspendare a cauzei formulate de apelanta-reclamantă, constată următoarele:

Expunerea succintă a litigiului și a faptelor pertinente:

Prin cererea înregistrată la Tribunalul Dâmbovița sub nr. 2192/120/17.06.2020, reclamanta, în contradictoriu cu pârâta a solicitat admiterea cererii; anularea Deciziei nr. 334953/27 aprilie 2020 privind acordarea pensiei de urmaș pe o perioadă determinată, respectiv începând cu data de 1 aprilie 2020 până la data de 1 octombrie 2020 și obligarea pârâtei la emiterea unei decizii de acordare a pensiei de urmaș pe o perioadă nedeterminată.

Prin sentința civilă nr. 1733 din data de 3 iunie 2021, Tribunalul Dâmbovița a respins cererea formulată de reclamanta, în contradictoriu cu pârâta, ca neîntemeiată. Cu opinie separată în sensul admiterii acțiunii.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut următoarea situație de fapt și de drept:

Prin cererea modificatoare depusă la data de 21.10.2021, reclamanta a solicitat admiterea cererii; anularea Deciziei nr. 334953/27 aprilie 2020 privind acordarea pensiei de urmaș pe o perioadă determinată, respectiv începând cu data de 01 aprilie 2020 până la data de 01 octombrie 2020; anularea Deciziei nr. 334953/05 octombrie 2020 privind încetarea plății pensiei de urmaș și obligarea pârâtei la emiterea unei decizii de acordare a pensiei de urmaș pe o perioadă nedeterminată.

Prin cererea nr. 755606/31.03.2020, depusă la sediul pârâtei, reclamanta a solicitat stabilirea pensiei de urmaș după soțul decedat, respectiv

Prin decizia nr. 334953/27.04.2020 privind acordarea pensiei de urmaș, pârâta a admis cererea reclamantei stabilind plata drepturilor începând cu data de 01.04.2020, menționând însă că pensia este limitată, până la data de 01.10.2020.

Prin decizia nr. 334953/05.10.2020, emisă pe numele reclamantei, pârâta a dispus încetarea plății pensiei de urmaș, în temeiul art. 113 alin. 1 lit. din Legea nr. 263/2010.

Prin prezenta cerere, astfel cum a fost modificată, reclamanta a contestat ambele decizii.

Tribunalul a apreciat că cererea este neîntemeiată întrucât, potrivit art. 85 alin. 1 din Legea nr. 263/2010: „Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea

vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.”, iar art. 86 alin. 1 și 2 din Legea nr. 263/2010, prevede că: „(1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an. (2) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă nu realizează venituri lunare din activități dependente aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II, ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Conform dispozițiilor art. 113 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010 "(1) În sistemul public de pensii, plata pensiei încetează începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze: a) pensionarul a decedat; b) pensionarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia.

Raportat la dispozițiile legale mai sus citate, analizând situația concretă a reclamantei, în mod corect aceasta nu putea să beneficieze de pensie de urmaș pe tot timpul vieții, motivat de faptul că, nu se încadrează în niciuna dintre prevederile strict determinate în acest sens de Legea nr. 263/2010.

În speță, la data formulării cererii de acordare a pensiei de urmaș, reclamanta nu a făcut dovada împlinirii vârstei standard de pensionare.

Aceasta este născută la data de 23.10.1959, iar potrivit dispozițiilor art. 53 alin. 1 raportat la Anexa nr. 5 din Legea nr. 263/2010, vârsta standard de pensionare a acesteia este de 61 de ani și 7 luni, pe care aceasta i-a împlinit abia în luna mai 2021.

Având în vedere cele de mai sus, în mod corect, pârâta a stabilit plata pensiei pentru o perioadă de șase luni și apoi a dispus încetarea plății pensiei de urmaș a reclamantei, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 87 din Legea nr. 263/2010 soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 85 și la art. 86 alin. 1 beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare din activități dependente aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. 1 pct. I lit. a) și b) sau pct. II, sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Astfel, în speță, reclamanta nu a făcut dovada îndeplinirii cumulative a condițiilor expres prevăzute de Legea nr. 263/2010, pentru a putea beneficia de pensie de urmaș pe tot timpul vieții.

Conform dispozițiilor art. 3 alin. 1 lit. v din Legea nr. 263/2010 vârsta standard de pensionare este vârsta stabilită de această lege, pentru bărbați și femei, la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege.

Așadar, în cazul în care legea prevede aplicarea unor reduceri ale acesteia, vârsta standard de pensionare nu reprezintă vârsta ce rezultă prin reducerile aplicate, ci vârsta prevăzută de lege din care se fac reducerile. Vârsta standard de pensionare cerută de art. 85 din Legea nr. 263/2010 pentru acordarea pensiei de urmaș soțului supraviețuitor pentru toată durata vieții este un element obiectiv, stabilit de legiuitor, fără legătură cu vârsta de pensionare aplicabilă în cazul concret al soțului supraviețuitor.

Totodată, reclamanta nu face parte dintr-o categorie de persoane pentru care legea să prevadă în mod expres o anumită vârstă standard de pensionare, aceasta beneficiind de pensie cu reducerea vârstei standard de pensionare prevăzută de lege.

Așadar, prevederile art. 66 din Normele de aplicare a Legii nr. 263/2010 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, conform cărora "Vârsta de pensionare la care se face referire la art. 85 alin. (1) din lege este vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5 la lege", nu reprezintă o adăugare sau modificare a legii, ci detaliază opțiunea legiuitorului ce rezultă cu claritate din cuprinsul dispozițiilor Legii nr. 263/2010 mai sus citate.

Opinia separată a fost formulată în sensul admiterii acțiunii, pentru următoarele considerente:

Pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare prevăzute de prezenta lege.

Vârsta standard de pensionare este definită de lege ca fiind vârsta stabilită pentru bărbați și femei, la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege.

Persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă.

Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat poate opta pentru cea mai avantajoasă dintre acestea, plata drepturilor pentru care a optat efectuându-se cu luna următoare solicitării lor.

Sintagma soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie are în vedere situația legată de reducerea vârstelor standard de pensionare. Deci persoanele care au o pensie pentru limită de vârstă și durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani îndeplinesc condițiile pentru acordarea pensiei de urmaș.

De altfel, legea nu reglementează ce se întâmplă cu persoanele aflate în situația de a beneficia de reducerea vârstelor standard de pensionare și nici nu definește acest nou concept juridic.

Reducerea vârstelor standard de pensionare vizează doar quantumul în ani al acestora și nu schimbă natura juridică a vârstei standard de pensionare, chiar dacă numărul de ani oscilează în funcție de condițiile de muncă avute, condiția necesară fiind aceea a pensionării pentru limită de vârstă.

Împotriva sentinței a declarat apel reclamanta, în termenul legal reglementat de art. 468 alin 1 din Codul de procedură civilă, criticând-o ca nelegală și netemeinică, solicitând admiterea apelului, anularea hotărârii judecătorești atacate, și pe cale de consecință, admiterea cererii așa cum a fost formulată.

În dezvoltarea motivelor de apel, reclamanta a susținut că, în fapt, a depus la instituția pârâtă o cerere de acordare a pensiei de urmaș, însoțită de toate înscrisurile necesare, ca urmare a decesului soțului său,, atât reclamanta, cât și soțul său fiind pensionați pentru limită de vârstă.

Urmare acestei cereri, a primit o decizie de acordare a pensiei de urmaș pe o perioadă determinată, respectiv începând cu data de 1 aprilie 2020 până la data de 1 octombrie 2020.

Față de aceste drepturi acordate, pe timp limitat, și nu pe perioadă nedeterminată, pârâta încalcă voința legiuitorului, prevăzută de dispozițiile legale în vigoare, și anume de art. 83 și următ., din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd faptul că, dacă îndeplinește condițiile legale beneficiază de pensia cea mai avantajoasă, permanent și nu limitat.

Din conținutul deciziei atacate nu rezultă ce motive legale sunt aduse în sprijinul acestei măsuri dispuse, cu toate că ar trebui să rezulte din motivarea acesteia. Prin urmare, decizia contestată este nelegală și netemeinică.

Deși legal citată, intimata-pârâtă nu a depus întâmpinare, conform dispozițiilor art. 471 alin.5 Cod de procedură civilă.

Analiza admisibilității sesizării:

Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constată că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Conform art. 520 alin. 1 și 2 din același normativ, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților, iar prin încheiere cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează: existența unei cauze aflate în curs de judecată; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza în ultimă instanță; soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă; chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Procedând la analiza asupra admisibilității sesizării, se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât Curtea de Apel Ploiești este legal investită cu soluționarea unei cereri de apel, într-un litigiu având natura juridică a asigurărilor sociale, ceea ce conferă competență exclusivă, în primă instanță, tribunalului, conform art. 153 și 154 din Legea 263/2010, iar hotărârile pronunțate de tribunal sunt supuse numai apelului conform art. 155 din legea nr.263/2010, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție realizându-se de un complet din cadrul Curții de Apel Ploiești, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

Pe de altă parte condiția de admisibilitate referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei pendinte este îndeplinită, întrucât, soluționarea pe fond a prezentului dosar (respectiv acordarea pensiei de urmaș reclamantei, care deține o decizie de pensionare pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstei de pensionare în condițiile legii), depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, respectiv să se stabilească interpretarea noțiunii de *împlinirea vârstei standard de pensionare*, din cuprinsul dispozițiilor art. 85 alin. 1 din Legea 263/2010.

Astfel, aplicând dispozițiile Legii 263/2010, reclamanta este îndreptățită să primească pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstei de pensionare în condițiile legii, dar nu este îndreptățită să primească pensie de urmaș, deoarece potrivit Normelor de aplicare a Legii 263/2010 vârsta de pensionare la care se face referire la art. 85 alin. (1) din lege este vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5 la lege, vârstă ce nu este redusă.

Curtea apreciază că este îndeplinită și condiția noutății, întrucât asupra acestei probleme de drept nu a fost identificată, jurisprudență care să prezinte caracterul unei practici judiciare conturate și constante astfel încât mecanismul cu funcție de prevenție al hotărârii prealabile să fie înlăturat.

Astfel, ca urmare a verificărilor efectuate din oficiu asupra acestui aspect rezultă că la nivelul Curții de Apel Ploiești nu există practică neunitară, nefiind identificată o practică nici la nivelul celorlalte instanțe.

Având în vedere că asupra interpretării art. 85 din legea 263/2010 Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a pronunțat, cât și împrejurarea că ea nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor, consultate la data sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, Curtea apreciază că este îndeplinită condiția noutății.

Se apreciază că este îndeplinită și condiția ca problema în discuție să comporte o anumită dificultate de natură să impună o interpretare cu caracter unificator, având în vedere dispozițiile contradictorii din Legea 263/2010 și din Normele de aplicare a acestei legi.

Astfel, din dispozițiile Legii 263/2010 rezultă că pentru a beneficia de pensia de urmaș, soțul supraviețuitor trebuie să fi împlinit vârsta standard de pensionare, vârstă din care se operează reducerile prevăzute de lege.

Din dispozițiile Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, respectiv dispozițiile art. 66, reiese că Vârsta de pensionare la care se face referire la art. 85 alin. (1) din lege este vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5 la lege.

În cauza de față, făcând aplicarea dispozițiilor legale reiese că în cazul reclamantei, născute la data de 23.10.1959, vârsta standard de pensionare a acesteia este de 61 de ani și 7 luni, pe care aceasta i-a împlinit abia în luna mai 2021.

Însă reclamanta este îndreptățită să beneficieze de pensie pentru limită de vârstă începând cu data de 23.11.2016, când avea vârsta de 57 ani și 1 lună, ca urmare a reducerii vârstei de pensionare pentru activitatea desfășurată în condiții speciale, deosebite sau alte condiții de muncă timp de 4 ani și 6 luni, astfel cum reiese din Decizia nr. 315191/07.12.2016 emisă de Casa Județeană de Pensii Dâmbovița.

Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept;

În ceea ce privește punctul de vedere exprimat de către părți, acesta reiese din cererile depuse de aceștia la dosar și susținerile orale.

Apelanta-reclamantă a susținut că instanța de fond, în mod eronat a interpretat și aplicat normele incidente în materie, respectiv cele referitoare la pensia pentru acordarea pensiei de vârstă, de care deja beneficia potrivit deciziei emise și cele privind acordarea pensiei pentru urmaș pentru care a optat;

Având în vedere faptul că la nivelul Tribunalului Dâmbovița există o contradicție între completele ce au judecat soluționarea cererii sale inițiale, este oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept, și anume dacă reclamanta, în calitate de beneficiară a pensiei pentru limită de vârstă, ca urmare a muncii depuse, poate și se încadrează la acordarea pensiei de urmaș de pe urma soțului său, având în vedere faptul că îndeplinește condițiile de căsătorie, potrivit înscrisurilor depuse, este deja pensionată pentru limită de vârstă, cu aplicarea reducerii de care a beneficiat datorită activității depuse, potrivit mențiunilor din cuprinsul deciziei de pensionare.

Apelanta apreciază că cererea este admisibilă, în conformitate cu prevederile art. 519 C. proc. civ., instanța pe rolul căreia se află este în ultimă instanță, ținând cont de specificul procedurii; de asemenea, se poate aprecia că se încadrează și speța de față urmare aplicării instituției interpretării legii civile.

Interpretarea este o etapă premergătoare aplicării normei, al cărei conținut este dat de activitatea rațională de cunoaștere a voinței legiuitorului exprimată în norme și care are ca scop, încadrarea corectă a situațiilor de fapt și ca rezultat final justa aplicare a legii civile.

Data fiind varietatea și complexitatea faptelor, norma civilă, oricât de perfectă ar fi formularea ei, nu poate cuprinde toate cazurile la care urmează să se aplice.

Importanța aplicării instituției interpretării se datorează faptului că: legiuitorul se exprimă, nu rareori, în termeni generali; instanța de judecată nu poate refuza judecarea sub cuvânt că legea nu prevede sau că este întunecată ori neîndestulătoare; un astfel de judecător este culpabil de denegare de dreptate; interpretarea este necesară pentru a lămuri eventualele contradicții aparente ce se pot ivi între diferite acte normative sau chiar între dispozițiile aceluiași act normativ; termenii, cuvintele folosite de legiuitor în cuprinsul normei, au sensuri diferite, iar formulările sunt neclare, echivoce.

În speța de față primează regula de interpretare unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem (*ubilex non distinguit, nec nos distinguere debemus*); prin interpretare nu se poate restrânge aplicația unui text care a fost formulat general; generalitatea formulării duce la generalitatea aplicării.

Ca urmare respingerii cererii pe motivul că art. 66. „- Vârsta de pensionare la care se face referire la art. 85 alin. (1) din lege este vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5 la lege, din normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 257 din 20 martie 2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu

modificările și completările ulterioare nu se pot acorda aceste drepturi, apreciază că decizia contestată este nelegală și netemeinică, motiv pentru care consideră cererea îndreptățită.

În legătură cu normele de aplicare ale legii, acestea trebuie să fie în concordanță cu prevederile legale potrivit dispozițiilor legale din Legea asigurărilor sociale, și nu să intre în contradicție cu acesta, fiind astfel vădit nelegale.

Prin urmare, la soluționarea cererilor sale s-au încălcat de către emitentă unele cerințe de legalitate a dispozițiilor menționate, precum:

1. conținutul actului să fie conform cu conținutul legii în baza căruia este emis și, mai mult, cu actele normative cu forță juridică superioară;
2. actul trebuie să corespundă scopului urmărit de legea pe care o pune în executare;
3. actul să fie emis în forma specifică actelor și cu respectarea procedurii și a normelor de tehnică legislativă.

Dacă actul nu corespunde acestor cerințe de legalitate, este ilegal. Actul derivând din lege și fiind emis tocmai în vederea executării legii nu poate avea un alt scop, o altă finalitate, acesta trebuind să se conformeze cu legea, chiar și atunci când autoritățile publice i se conferă o anumită inițiativă ori apreciere în emiterea actului ce face obiectul prezentei cereri.

Deci o norma juridică inferioară nu poate anula sau modifica/completa o normă cu o forță juridică superioară.

Ca urmare, este inadmisibil ca prin normele criticate să se adauge sau să se modifice o lege.

Mai mult decât atât, prin Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare, s-au instituit anumite reguli de adoptare a actelor cu caracter normativ, inclusiv pentru cele cu caracter individual, reguli ce nu au fost luate în seamă, la momentul emiterii dispozițiilor contestate.

În primul rând a fost încălcat art. 1 din Legea nr. 24/2000, articol în care se precizează că ... reglementarea relațiilor sociale se realizează prin diferite acte normative cu respectarea principiilor generale de legiferare proprii sistemului dreptului românesc; actele normative se inițiază, se elaborează, se adoptă și se aplică în conformitate cu prevederile Constituției României, prezentei legi, precum și cu principiile ordinii de drept.

Un alt articol din Legea nr. 24/2000 ce a fost încălcat este art. 4, alin. 1, unde se menționează faptul că actele normative se elaborează în funcție de ierarhia lor, de categoria acestora și de autoritatea publică competentă să le adopte; alin. 3, al aceluiași articol precizează că actele normative date în executarea legilor ... se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă.

Cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al instanței investite să soluționeze cauza.

Soluționarea pe fond a cauzei depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere.

Se solicită admiterea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea cu privire la următoarea chestiune de drept:

Apelanta-reclamantă a solicitat suspendarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Intimata nu a exprimat un punct de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Norme de drept a căror interpretare se solicită și dispoziții relevante în speță:

Art. 83 din Legea 263/2010:

Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor, dacă susținătorul decedat era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Art. 85 alin. 1 din Legea 263/2010:

Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.

În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș cuvenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

Art. 86:

(1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

(2) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă nu realizează venituri lunare din activități dependente aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II, ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 87:

Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 85 și la art. 86 alin. (1) beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare din activități dependente aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II, sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 3 alin. 1 lit. v din Legea 263/2010

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: vârstă standard de pensionare - vârsta stabilită de prezenta lege, pentru bărbați și femei, la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege.

Art. 66 din Normele de aplicare a Legii 263/2010 aprobate prin HG 257/2011

Vârsta de pensionare la care se face referire la art. 85 alin. (1) din lege este vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5 la lege.

Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Curtea apreciază că vârsta standard de pensionare din cuprinsul art. 85 alin. 1 a Legii 263/2010 trebuie interpretată ca fiind vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege, așa cum este definită la art. 3 alin. 1 lit. v din lege.

În ceea ce privește pensia de urmaș, aceasta este una dintre categoriile de pensii care se acordă în sistemul public de pensii, alături de pensia pentru limită de vârstă, pensia anticipată, pensia anticipată parțială și pensia de invaliditate.

În vederea obținerii unei pensii de urmaș, legiuitorul a prevăzut mai multe condiții. Astfel, așa cum se precizează chiar în art. 83 din Legea nr. 263/2010, este necesar ca susținătorul decedat să fi fost pensionar sau să fi îndeplinit condițiile pentru obținerea unei pensii.

O altă condiție privește calitatea persoanelor care pot solicita acordarea pensiei de urmaș, respectiv raporturile pe care le-au avut cu persoana decedată. În acest sens, legiuitorul a stabilit că de acest tip de pensie pot beneficia copiii, până la vârstele reglementate de art. 84 din aceeași lege, și soțul supraviețuitor. Premisa avută în vedere este aceea că persoana decedată, prin obligațiile ce rezultă din raporturile de familie, a avut rolul de "susținător" al familiei sale, iar dispariția sa afectează nivelul de trai al celor aflați în întreținerea sa.

Referitor la condițiile în care soțul supraviețuitor poate beneficia de pensie de urmaș, Curtea reține că legea prevede acordarea acesteia dacă solicitantul a împlinit vârsta standard de pensionare.

Analizând noțiunea de vârstă standard de pensionare, aceasta este reglementată de art. 3 alin. 1 lit. v din Legea 263/2010 ca fiind vârsta stabilită de prezenta lege, pentru bărbați și femei, la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege;

Aceeași vârstă standard de pensionare este reglementată de art. 66 din HG 257/2011 este reglementată ca fiind vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5 la lege.

Curtea apreciază că trimiterea făcută de legiuitor în cuprinsul art. 66, doar la vârsta prevăzută în Anexa 5 a Legii 263/2010, Anexă ce nu cuprinde și reducerile de vârstă, nu poate conduce la înlăturarea de la beneficiul pensiei de urmaș a celor care îndeplinesc condițiile de pensionare pentru limită de vârstă cu reducerile prevăzute de lege.

Anexa 5 reglementează regula generală, vârstele standard de pensionare, iar de la acestea urmează a se face aplicarea reducerilor de vârstă în funcție de cazul concret al fiecărei persoane.

Ca atare, în raport de considerentele expuse anterior, apreciind că se impune ca Înalta Curte de Casație și Justiție să dea o rezolvare de principiu acestei chestiuni de drept de care depinde soluționarea în fond a prezentei cauze, instanța va admite cererea formulată de apelanta –reclamantă și în baza art. 519, 520 alin. 1 C.pr.civ., va dispune sesizarea ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „În interpretarea art. 85 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, vârsta standard de pensionare este vârsta definită de dispozițiile art. 66 din HG nr. 257/2011 sau vârsta definită prin dispozițiile art. 3 alin. 1 lit. v din Legea nr. 263/2010 respectiv vârsta stabilită de lege la care bărbații și femeile pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii respectiv vârsta prevăzută în Anexa 5 din Legea nr. 263/2010 dar și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege.”

În temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 2 C.pr.civ., instanța va dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII

D I S P U N E:

Conform art. 520 alin. 1 din Codul de procedură civilă, dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

În interpretarea art. 85 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, vârsta standard de pensionare este vârsta definită de dispozițiile art. 66 din HG nr. 257/2011 sau vârsta definită prin dispozițiile art. 3 alin. 1 lit. v din Legea nr. 263/2010 respectiv vârsta stabilită de lege la care bărbații și femeile pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii respectiv vârsta prevăzută în Anexa 5 din Legea nr. 263/2010 dar și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege.

În temeiul art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, suspendă judecata apelului declarat de apelanta-reclamantă, cu domiciliul procesual ales....., împotriva sentinței civile nr. 1733 din data de 3 iunie 2021 pronunțate de Tribunalul Dâmbovița, în contradictoriu cu intimata-pârâtă, cu sediul în, până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Definitivă.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților de grefa instanței, astăzi, 18.01.2022.

Președinte

.....

Judecător

.....

Pentru doamna judecătoare, aflată în concediu medical, prezenta se semnează de președintele completului de judecată

Grefier

.....

Red.

Tehnored.....

4 ex./14.02.2022

Operator de date cu caracter personal

Notificare nr. 3120/2006